

Sundheds- og Ældreministeriet

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Sundheds- og Ældreudvalget, Christiansborg, lokale 2-080, den 16. januar 2018 kl. 14.00-15.00]

Tale til samrådsspørgsmål T, Z og Æ vedr. bemanning på plejehjem

Samrådsspørgsmål T (stillet af Kirsten Normann Andersen (SF)) og samrådsspørgsmål Z og Æ (stillet af Astrid Krag (S)).

Samrådsspørgsmål T:

"I forlængelse af FOA's og Ældresagens undersøgelse "Store forskelle i bemanningen på plejehjem" bedes ministeren oplyse, hvordan regeringen vil sikre en forsvarlig pleje og undgå nedslidning af personalet på plejecentre i nattetimerne. Ministeren bedes samtidig oplyse, om regeringen har overvejet, at stille krav til normeringerne på plejecentrene i nattetimerne både på hverdage og på søndag og helligdage i henseende til, hvor meget personale, der bør være til stede og i forhold til om personalet har tilstrækkelig viden i forhold til pleje af borgere med demens.

Samrådsspørgsmål Z:

"Ministeren bedes redegøre for, om ministeren vil arbejde for bedre normeringer på plejehjemmene, og i bekræftende fald redegøre for hvilke konkrete initiativer, ministeren i så fald påtænker at iværksætte?"

Samrådsspørgsmål Æ:

"Ministeren bedes oplyse, om ministeren er tilfreds med normeringerne på landets plejehjem. Ministeren bedes i forlængelse heraf oplyse, om ministeren mener, at det er rimeligt, at der er så store forskelle på normeringen fra plejehjem til plejehjem. Der henvises til den nylige undersøgelse af normeringer på landets plejehjem fra VIVE."

Tak til spørgerne for invitationen til samrådet her i dag.

Samrådsspørgsmålene handler om bemanningen på landets plejehjem. Det er et emne, som vi også drøftede i forbindelse med 1. behandlingen af beslutningsforslaget B 3 den 14. november.

Bemanning på plejehjemmene er vigtig, og derfor har regeringen også sammen med Dansk Folkeparti prioriteret området højt med finansloven for 2018.

Der er stillet tre samrådsspørgsmål, spørgsmål T, Z og Æ, som jeg vil besvare samlet i dag.

I spørgsmål T spørges til, om regeringen vil stille krav til normeringerne på plejecentre i nattetimerne, og om personalet har tilstrækkelig viden i forhold til pleje af borgere med demens.

Spørgsmålet om minimumskrav til normeringer var også omdrejningspunktet for beslutningsforslaget B 3. Her gjorde jeg det klart, at der skal være den rette bemanning på plejehjemmene, så borgerne på alle tider af døgnet kan få den pleje og omsorg, som de har behov for.

Det har kommunerne i dag en lovgivningsmæssig forpligtelse til efter serviceloven.

Plejen og omsorgen skal tage udgangspunkt i en konkret, individuel vurdering af den enkelte borgers behov og forudsætninger, og plejen og omsorgen skal kunne varetages døgnet rundt.

Det er den enkelte kommunes ansvar at sikre en god og hensigtsmæssig tilrettelæggelse af den kommunale hjemmepleje, der tager hensyn til borgernes ønsker og de lokale behov. Det følger af det kommunale selvstyre, og det er ikke noget, der kan eller skal dikteres fra Christiansborg.

- Det kommunale selvstyre betyder blandt andet, at den enkelte kommune har frihed til selv at beslutte, hvordan man i kommunen vil løse de opgaver, som kommunen skal varetage for eksempel på plejehjemmene.
- Hvis vi i lovgivningen fastsætter regler om, hvordan kommunerne skal vagtplanlægge på de enkelte – og meget forskellige - plejecentre, sætter vi selvstyret ud af kraft.
- Samtidig er det min klare overbevisning, at beslutninger om bemanning på bestemte tider af døgnet foretages bedst i den enkelte kommune og ude på det enkelte plejehjem, hvor der kan tages hensyn til, at de ældres behov og ønsker er forskellige.

Minimumskrav til normering begrænser det lokale ledelsesrum, som jeg i stedet synes, at vi skal styrke.

- Jeg mener, at der er et stort potentiale i at vise tillid til de lokale ledere. Tillid giver en god og engageret ledelse.

Samtidig er der – som jeg også sagde ved behandlingen af beslutningsforslaget B 3 - en risiko for, at en *minimumsnormering* i praksis bliver til en *maksimumsnormering*, fordi kommunerne vil indrette servicen efter den centralt definerede normering.

Det kan betyde, at kommunerne vil flytte ressourcer fra de meget plejekrævende ældre til de mindre plejekrævende eller fra de store plejehjem til de mindre plejehjem for at opfylde minimumskravet.

En minimumsnormering kan derfor i praksis betyde, at nogle ældre vil opleve en ringere pleje og omsorg end i dag.

- Det mener jeg hverken er en klog anvendelse af skattekrone eller rimeligt over for de ældre.

Ved behandlingen af beslutningsforslaget B 3 stod det også klart, at et stort flertal i Folketinget var enige om, at de foreslåede minimumsnormeringer ikke var den rigtige vej til at sikre bedre ældrepleje i kommunerne.

I forhold til personalets kompetencer må vi anerkende, at det udfordrer plejehjemmene, når beboersammensætningen ændrer sig, og der eksempelvis kommer flere mennesker med demens.

- Det er vigtigt, at personalesammensætningen afspejler beboerne på plejehjemmet, og at medarbejderne har de rette kompetencer, så de kan give beboerne den pleje og omsorg, som de har brug for.
- Her spiller kommunalbestyrelsen og ledelsen på plejehjemmene en vigtig rolle, idet de bedst kan vurdere, hvilke kompetencer der er behov for lokalt, og sikre at medarbejdernes kompetencer matcher beboernes behov.

Jeg vil nu springe til spørgsmål Æ, hvor der spørges til, om jeg er tilfreds med de forskelle i normeringen fra plejehjem til plejehjem, som VIVE's undersøgelse af normeringer på landets plejehjem viser.

Overordnet er det selvfølgelig vigtigt, at der hele døgnet rundt er medarbejdere nok til, at beboerne får den nødvendige pleje og kan føle sig trygge.

VIVE's undersøgelse bekræfter flere af konklusionerne fra den undersøgelsen, som Sundheds- og Ældreministeriet i 2016 fik gennemført af forholdene på plejehjemmene.

Undersøgelsen viser, at der er forskel på normeringerne på plejehjemmene, men også at plejehjem er forskellige.

Plejehjemmene er forskellige i størrelse, indretning og beboersammensætning.

- Derfor kan man ikke umiddelbart sammenligne normeringerne på tværs af plejehjemmene, og normeringstallet siger heller ikke altid noget om, hvor meget tid, der er til den enkelte beboer.
- Nogle steder udfører medarbejderne fx kun pleje og omsorgsopgaver, mens de andre steder også varetager praktiske opgaver og fx hjælper til med madlavning.

I spørgsmål Z spørges der til, om jeg vil arbejde for bedre normeringer på plejehjemmene.

Regeringspartierne og Dansk Folkeparti har de seneste år prioriteret ældreområdet højt. Med finansloven for 2018 har regeringen og Dansk Folkeparti afsat 2,7 mia. kr. i 2018 til 2021 til at understøtte en værdig ældrepleje. Heraf er der afsat 500 mio. kr. årligt til en bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem, plejecentre og friplejehjem.

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at midlerne i videst muligt omfang skal anvendes til at opjustere arbejdstiden for deltidsansatte medarbejdere og til at ansætte nye medarbejdere i fuldtidsstillinger på plejehjem og i hjemmeplejen.

Kommunerne får derfor mulighed for at styrke bemanningen på de tidspunkter, hvor de selv vurderer, at det giver størst værdi.

Samtidig styrkes indsatsen for at reducere sygefraværet i ældreplejen. Med finansloven for 2018 afsættes en ansøgningspulje til nye kommunale initiativer, der systematisk skal nedbringe sygefraværet i ældreplejen, på 10 mio. kr. i 2018 og 20 mio. kr. årligt i perioden 2019-2021.

Et reduceret sygefravær går hånd i hånd med et godt arbejdsmiljø og kan bidrage til at forbedre rekrutteringsgrundlaget til ældreplejen og til de relevante uddannelser.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det for regeringen er vigtigt, at ældre borgere får en værdig pleje og omsorg, som giver dem mulighed for at fortsætte med at leve deres liv med mest mulig selvbestemmelse og livskvalitet.

Det betyder også, at der skal være den rette bemanding på plejecentrene, så borgerne kan få den omsorg og pleje, som de har behov for.

Jeg er derfor stolt over at være en del af regering, som prioriterer ældreområdet højt, og jeg vil gerne kvittere for det gode samarbejde med Dansk Folkeparti om prioriteringen af ældreområdet.

Tak for ordet.